

Installatiezitting 3 juni 2013

Dames en heren, maar vooral geachte Installandi,

Ik was afgelopen vrijdag op een, mede door de rechtbank georganiseerd, congres "De stem van het kind". Daarbij werd veel aandacht gegeven aan de rol die het kind in het recht vervult. Welke stem heeft het kind in een procedure rondom een echtscheiding, een uithuisplaatsing of ondertoezichtstelling of in een andersoortige jeugdrechtprocedure. Niet onbelangrijk, al is het maar omdat ik daar leerde dat Nederland Europees kampioen uithuisplaatsen en ondertoezichtstellen is.

Eén van de inleiders, mevrouw Martine Delfos, leerde de deelnemers dat voor daadwerkelijke overdracht van informatie van belang is dat degene die het gesprek voert beschikt over kennis, ervaring en emotie. Hoe spreek je met de betrokken ouders en kinderen? De andere inleiders spraken bijvoorbeeld over onderzoeken naar ervaringen van kinderen met de diverse procedures, de vraag of het kind in het recht wel de plek krijgt die het op grond van artikel 12 van het IVRK verdient, de betekenis van de bijzonder curator en meer praktische vragen als: moet het kinderverhoor niet voortaan een kindgesprek heten en moet de bijzonder curator niet voortaan procesbuddy worden genoemd.

Voor mij erg leerzaam, al is het maar omdat ik er bar weinig vanaf wist, maar de echte *eye-opener* kwam van één van de kinderen in de zaal. Die zei, gevraagd om een reactie, dat ze van alle inleiders alleen die ene mevrouw had begrepen. Er werd dus veel gesproken, maar er werd weinig verstaan! In ieder geval niet door de groep waarover het ging, de kinderen.

Dat deed me denken aan een bijeenkomst waar ik vorige week ook bij aanwezig was. Dat was een symposium – ook in Rotterdam – over Taal en Recht. Ik mocht daar zelf spreken en ik haalde toen het voorbeeld aan van een kortgedingrechter die in een kwestie rond een straatverbod aan een partij vroeg: "Klopt het dat sprake is van een *incomptabilité des humeurs*?" Op de vragende blik van de uit een Rotterdamse achterstandswijk afkomstige man, reageerde de rechter met de meer verhelderende vraag: "Klopt het dat u niet meer *on speaking terms* bent?" U begrijpt, de man moest het antwoord schuldig blijven. Er was gesproken, maar er werd niet verstaan. De rechter zal ongetwijfeld de kennis hebben gehad, maar niet de evenzeer benodigde mix van ervaring en vaardigheden om daadwerkelijk te communiceren.

Wat geldt voor gesprekken met kinderen, geldt naar mijn idee dus evenzeer voor gesprekken met volwassenen. Zittingen zijn ook vormen van gesprekken, podia waarop gecommuniceerd wordt. Ik roep de installandi, maar eigenlijk ook een ieder hier in de zaal, op om zich daarvan steeds bewust te blijven. Wil dat podium een basis vormen voor succes – waaronder ik mede schaar dat de betrokken partijen (oud of jong) het gevoel hebben gekregen, gehoord te zijn; naar geluisterd te zijn; begrepen te zijn - dan moet de rechter, de officier, de advocaat weten hoe er gesproken moet worden; met kennis van zaken, met ervaring in gespreksvoering en met emotie, waaronder ik schaar het tonen van begrip en reële belangstelling voor wat de betrokkenen willen of heeft bewogen.

Ik rond af, al is het maar omdat datgene dat u hier in de zaal wenst wellicht de nabije borrel betreft. Ik feliciteer de installandi namens de bijna 2000 advocaten in dit arrondissement en wens hen een mooie voortzetting van hun carrière met veel spreek- én luistervaardigheid!

Nardy Desloover

Deken Orde van Advocaten Rotterdam